

Brage./(Vitalis.)
Stockholm, uti Pär Götreds
bokhandel. (Stockholm,
tryckt ...

Sjöberg, Erik,

1700-1829 81 A Br.

SJÖBERG, E.

Vitt. S.
(Bn)

Brage.

1700-1829

Första Arket.*

Stockholm,

Uti Hår Ödresks Bokhandel.

1824

12 applagan

Innehåll:

Sånger til Mannen i Månen, af Vitalis.

Holofernes, af Dens.

Jerusalems Skomakare, af Dens.

Lifvet o ch Döden, af Dens.

Sånger till Mannen i Månen.

Första Månstestycket.

Om inför himlens Gud jag yrpa vågar
Swar bön, hwart hopp, som waknar inom mig,
Hwi skulle Du försmå en själ, som lågar
Med stilla offerflamma inför Dig?

Nej, jag will öppna mig för Dig i sången,
Lif en Förgåt-mig-nej, när första gången
Hon öppnar blyg, för Solens ljus sin knopp,
Min själ skall icke mer sig sjelf förtiga,
Men till Ditt bröst, lif wärens lärka stiga,
Då hon i toner flyr mot himlen opp.

Ne, Alwin, hör hwad Dig mitt hjerta säger!
Lifsom Din egen själ hör min Dig till.
Det enda hopp, jag än på jorden äger,
Är att Du icke mig förskjuta will.
Jag älskar Dig; för Dig jag älskar lifwet.
Ditt namn med eld utaf m'it öde skrifwet,
Så stönt i djupet af mitt hjerta står.
Jag älskar Dig också, om från Ditt hjerta

Du mig fördbmmer till min fordna smärta,
Om och Du grymt en helig bön försmår.

Förskjut mig ej, fast Du i lifvet träder,
Så stolt och glad, liksom en segerång,
Då lif ett moln, som drifs af stormens våder,
Sag gråtande går fram min dunkla gång.
Får jag mig endast till Ditt hjerta närma,
Och älska Dig, och af Din blick mig värma,
Mitt qual försmålda skall, som vårens ind,
Ej sorgen mera till mig wåg skall finna,
Men mina stunder skola ljusst förswinna,
Ljusst, som min harpas bästa toner dö.

Förskjut mig ej, fast idet icke giutit
Omkring min gömda waggas namnets glans!
Dot Åran ej min hyllning har förskjutit:
Hon winkar mig från fjerran med sin frans.
Ät, Alpin, will Du kärlek med mig byta,
Skall jag med kraft min åras perla bryta,
Utur det skal, der nu hon ligger skymd,
Och från Ditt bröst pånyttfödd af min låga
Som Phoenix, will jag mig mot Solen wåga,
Mot årans och bedriftens himlarymd.

Jag älskar Dig; en bön min kärlek föder,
 Lif den om ljusets fröjd den blinde ber.
 Jag flyr till Dig, som fogeln flyr till Söder,
 Der han ej finner någon winter mer.
 Ak, unna mig till häänd emot min smärta
 Den stilla himmels-färden till Ditt hjerta
 Utur det lif mig omger mörkt och kallt!
 Hur ödets nyck din lefnad må förvandla,
 Allt, allt för Dig jag lida will och handla,
 Så sannt af dig mitt hjerta hoppas allt.

Än din kind, när Du af smärtan pröfwad,
 Min trohet sorgens perla kyssa skall.
 Utaf min harpas makt ditt qual skall söfwas,
 Som wilben söfwas in af forßens fall.
 Om plågans bittra kall en gång Du smakar,
 Som minnet wid en hjelteurna wakar,
 Hos dig jag wakar, stilla till dig böjd.
 Njut ensam sjelf Din lycka och Din ära!
 Ak, kunde jag Din smärta ensam bära,
 Hon wore ljuf mer än min egen fröjd!
 Om före mig Dig grafwen innestuter,
 I sången dot Du leswa skall med mig.

Wist ej förgås den tår, som Sångmön giuter
 Uti min skaldefimma öfwer Dig.
 Fast i det djupa mörkret man Dig sänker,
 Öddligt klar, som kärlekstjerna blänker
 Din sköna bild på minnets himmlarand;
 Ty wid Din graf jag will med harpan waka,
 Till i en dröm om Dig jag flyr tillbaka
 Till Kärlekens och Harmoniens land.

Der skola dock omsider våra själar
 I en tillsammansmåta, om ej nu.
 Det usla lif, hwari min ande trålar,
 Som dröm, som moln, som wind försvinner ju!
 Der skall bland nya syners fröjd mitt sinne
 Afslåda trött hwart jordiskt hopp och minne,
 Blott icke Dig: Du ej till jorden hör;
 Och klart, som af en genomskinlig källa
 Skall djupet af min själ jag för Dig ställa,
 Den trogna spegeln der Din bild ej dör.

Min kraft dör bort; af törst min själ försmåttar,
 Knappt måttar sången från min tunga gå.
 Af, wederkwit Du mig med lifwets nektar,
 Hvars fröjd de höga själar blott förstå!

Åk, att min, själ med Din sig finge gjuta
 Till samman så, som droppar tät sig sluta
 I källans sfbna spegelklara ro!
 Åk, att mig ödet unnade den lycka,
 Att kunna lifvet ur mitt hjerta rycka,
 Och fly till Dig och i Ditt hjerta bo!

Kom, Alwin, följ mig uti konstens lunder,
 Svarts himmel lifvets moln ej nalkas få!!
 Hon wigt oss bägge in i sina under:
 Hwi skulle wi hwarannan ej förstå?
 Wi wilja ewighetens sfbhet måla
 Med färg och ord, att hennes bild må stråla
 I lifvets natt, på tidens falla s.
 Åk, låt oss fast föreningsbandet wira.
 Åk, låt oss ädla sjäalars hymen sira,
 Och ej min suck om kärlek ohörd dö.

Den sången dö, som jag i ord Dig bringar:
 I känslans stilla böljor dränks min röst.
 Dock hög, och ren, och oförgånglig klingar
 Om Dig den ljufwa sången i mitt bröst.
 Sag lyftat har för Dig min andes sblja:
 Kan i hans drag Din själ ej frändskap röja?

Du ser min bild, som hopen den ej ser.
 Vet Du ej svar uppå mitt hjertas fråga,
 Nej, Alwin! aldrig, aldrig skall jag våga,
 Ett lifwets barn en bön om kärlek mer.

Andra Mänstestycket.

Mitt hjertas öde wecklas stilla,
 Liksom en Segerfana ut,
 Och drömmarns mörka, grymma willa.

Med hjertats winternatt har flut,
 Jag ser den förlåt sönderbrista,
 Som himmelriket för mig flöt.
 Min bön, den heliga, den sista
 Har dödt i segrens ljusa sköt.

Förtjusning perlar i mitt öga,
 Som daggen i en rosentknopp.
 Min Genius stiger från det höga
 Och lyfter i sin famn mig opp.
 Med nektar vill jag mig förguda;
 Min ande, som en offerprest,
 Går rörd, att Gud och Englar bjuda,
 Som gäster till sin högsta fest.

Kring Dig min ban är ewigt dragen,
 Liksom kring Solen Jördens gång,
 Och liksom fogeln helsar dagen,
 Så helsar Dig min själ med sång.

Uti en ewig hymn förklingar,
 Det lif, som mig Din kärlek skänkt.
 Din kärlek har min andes wingar
 Med ljusets högsta färg bestänkt.

Blyg, som i lifwet, jag mig sluter,
 Desså i sången i Din famn,
 Och kring Ditt Englahuswud giuter
 Den spåda glansen af mitt namn.
 Hur skönt han går, att sig förlora
 Uti det ljus, som omger Dig,
 Som morgonlagan af Aurora
 I dagens famn förlorar sig.

Ej vill jag uti sången dölja
 Min fröjd, att mer än jag Du är,
 Får jag Dig endast troget följa,
 Din skuggas plats jag blott begär.
 Hur ljuf om så, i alla öden,
 Jag fick med Dig i lifwet gå!
 Hur ärorikt, om efter öden,
 Mig minnet wille ställa så!

Den sång, som kring sin Gudayanna
 Diti sköna namn, som gloria, bär,

Kan inom dagens rymd ej stanna;

Han stolt ett längre lif begär.

Helt wist bland tyrans frönta sörer

En thron han skall förwärfwa sig,

Om Tiden på hans anlet röner

Ett drag, ett enda drag af Dig.

Holofernes.

Den måttiga^o Kejsaren Nebucadnesar,
 I spetsen för sina Assyriska knezar,
 Drog ut i ett härnad, på Kejsaresätt,
 Och slog, som hin håle, på Bagau slätt.

Då mände i gräset hans fiender bita:
 Sjelf Konung Arpharad, så hvit såsom krita,
 Fann rådligt, att gångaren sporrarne ge,
 Men dog uppå flykten utaf Diarrhé.

Nu söng man Te Deum, man frade fester:
 Ej Kejsarn fick rum mellan Öster och Wester,
 Så uppblåst af seger, och ära och makt
 På thronen han satt uti herrskareprakt.

Wid Psallares ljud och wid ljud af trumpeter,
 Och harpor, och gigor, och hwad det allt heter,
 Utfärdades strax det förståndiga bud,
 Att Kejsaren Nebucadnesar war Gud.

Och stackare kommo från Öster och Wester,
 Och alla de kände stor lust at bli Prester,

Så rikligt de mände sin rörelse strö,
 Att Kejsarn, som Phoenix, desaf kunnat dö.

I grannlanden uppfom nu ångest och oro,
 Men Israels barn dock så bange ej woro.
 Helt dristigt till thronen de lhrswade fram,
 Och pekade fingret och sade: Ty skam!

Det ordet lät sällsamt i Kejsarens öra,
 Och genast att barnen gudfruktige göra,
 Begaf Holofernes med hast sig åstad,
 Och lågrade sig för Bethulias stad.

Men barnen försigtigt sig mände betrygga,
 Med torn och med stansar. De lart sig att bygga!
 De Pharaos fogdar, med kapp uti hand,
 Till Mästare hast uppå Nilfodens strand.

Härförarn sitt manskap wid brunnarne lade,
 Att Israels barn intet watten mer hade,
 Dock gafswo de watten och Kejsare hin,
 Till des uti staden blef brist uppå win.

Ru sin Nationaldrägt uppå sig de togo;
 De aska, som puder i hushoudet slogo.

De sminkade sig uti synen med träck,
Och ända till halsen de kröpo i säck.

Den dragten war präktig, det kan man straxt höra,
Dock war ej så lätt att i henne sig röra,
I synnerhet uti kappelspning och dans,
Ty hål uti säcken för benen ej fanns.

Men Judith sig klädde i sammet och siden;
Med span hon sig pryddde och gyllene smiden.
Hon påtog sig hufwa och kostelig skrud,
Och stod ibland Israels barn, som en brud.

Hon sedesamt mände till stadsporten sliga,
Ledsagad af Abra, sin kammarepiga,
Som bar i en säck både sikon och mjöl.
I handen hon hade en kruka med öl.

Då sade Ozias: Du Israels litja,
Må himmelens Herre fullborda din wilja,
När natten uppstiger på himmelen blå,
På det bland de heliga råfnas Du må!

Men Judith och pigan, så nåtta och fippa,
Nu mände med grace genom stadsporten trippa,

Utsfver fornkärlar och blomstrandande fält,
Bort till den Afyriska Höfdingens tält.

Der satt han, så mått uppå ära och bragder,
Bland purpur och guld och de gröna smaragder.
För honom föll Judith, den fromma, på knä,
Då sad' Holofernes: Parlez vous Français?

Fram sattes nu rufin och pepparekaka,
Men Judith ej wille det ringaste smaka.
Hon satt wid ett bordshörn, rödblommig och tåck,
Och ärtmjöl och fikon hon åt ur sin säck.

Men Bagoa sängen med omsorg beredde,
Ett täcke af purpur deröfwer han bredde,
Guldspottan han satte på tillbörligt rum,
Och lemnade kammaren, ödmjuk och stum.

Men ack! Holofernes, i gästabudssalen,
För ofta i botten beskådat pokalen.
Han skönhet och kärlek och Judith förgat
Och somnade in — Då blef Fruen desperat.

Helt tappert hon fattade hielten i lufwen,
Som låg i sitt purpur, så drucken och dufwen;

Då grym och förfärlig, som Varcen med far,
 Hon klippte utaf honom hufvudet strax.

Asyrierne nu utår hufvud sig kände;
 Som halshuggne tuppar fring: fället de rände,
 Men Israel efter de flyende sprang,
 Och lifsalmer för dem i fjellmärken sang.

Jerusalem's Skomakare.

Det bodde en gång i Jerusalem's stad
 En högrwis Skomakare, ättling af Gad.
 Han mände så starkt sig på Statsfater slå,
 Att frun midt i wintern fick barfota gå.

Mång källare fanns i Jerusalem's stad,
 Der Mästare slafwade Tidningars blad,
 De läste sin Argus och tömde sitt glas,
 Och dagarna spilldes, som win på kalas.

Derfrån gick han ofta med win i sitt skägg,
 Och stängades grymt emot plank och mot wägg.
 Men när han kom hem uti swindlande rus,
 Blef Demokrati uti Skomakarns hus.

Och främmande sig, som en tupp när han gal,
 Soll Mästarn för Bröderne kostliga tal,
 Och Bröderne lånade drat så glade
 Ty mästert ligt war allt hwad Mästaren sade.

En afton, när punschen war stark med bested,
Från thronen de störtade Kejsaren ned.
Men Kejsarn, som länge ej wisste sin dom,
Satt lugn, med sin spira och krona, i Rom.

Omfrider, när händelsewis han förspört
Den bragd, som med tungan Skomakaren gjort,
Han stickade genast en kärlig inwit
Med ilande bud till vår Israelit.

Oh in steg Gewaldbgern med staf uti hand,
På Mästaren lades båd boja och band.
Då gömde hans barn sig, hans hustru hon gret,
Oh Skomakarn gjorde, hwad Läsaren wet.

Nu satt han en tid uppå watten och bröd;
Wältalighet bragte wår man i den nöd,
Men när som hans fasta war lypen till slut,
Han kröp, somen Mumie, ur fångelsset ut.

Men uti den tiden war högst uppå mode,
Allt lägga sig i, hwad man icke förstod.

Han hade nu hågen för Statsfäker mist,
 I stället beslöt han, att bli Altheist.

Då sålade Mästern i hast hox en bok,
 Der Gud uti himlen från thronen han wrot,
 På storwerk blott lekte wår mans fantasi;
 De mäktiga kunde han ej låta bli.

En dag då han djupt speculerande gick,
 Han hastigt en brånad i fötterna fick,
 Och brände skala, allt öfwer den slätt,
 Som Fan kommit esier med hela sin ätt.

Sag will och förtälja, hur dermed war fatt,
 Han hörde ur klippan ett hånande skratt,
 Och foglarna söngo, som de kunde bäst,
 Och sade: Skomakare blif wid din läst!

Du stridde wäl Andar mot hans Theori,
 Dock kunde han ej från sin ångest bli fri,
 Ty hwar han än sprang, öfwer berg öfwer fält
 Det gyllene ordspråket klingade gällt.

Skomakarn än löper och är ifrån år
 Låstknippan på ryggen hon danglar och slår.

Förgåt mig ej! ropar hans lästknippa så
 Att ryggen blir, lifsom Förgåt = mig = ej, blå.

En Rådman i Strengnäs på åra och tro
 Bedyrar sig sett vår Skomakare gno
 Kraft landsvägen utåt på mosflupna ben
 Vid Månens och stjernornas tindrande sten.

Lifwet och Döden.

Står jag om morgon på fjället's topp,
 Med sin grönskande Majkrona krönt,
 Och ser dagen i guld och purpur gå opp,
 Jag ropar: Hwad lifwet är skönt!

Liksom uti lunden foglarnes röst,
 Då ljusningens timma är när,
 Uppvakna till sång i mannens bröst
 De måltiga hjeltebegär.

Då känner min själ en osläkkelig lust
 Att fjerran från hem och från hus,
 Som Eolen wandra från kust till kust,
 Och skapa blommor och ljus.

Står jag om en afton på fjället's topp,
 Försunken i andagt och bön,
 Och ser Natten i silfver och purpur gå opp,
 Jag tänker: Hwad döden är skönt!

Och nalkas en smekande aftonvind
 Med blommors doft i sin famn,

Då tror jag Naturen kyssa min kind,
 Och med kärlek hwissa mitt namn.

Ser jag den oändliga himmelen stå
 Med stjernor, som barn, i sin famn,
 Alla menniskobragder tyckas mig små;
 Blott stort den Dändliges namn.

Uck, hur de förlora sin trollande röst,
 All jordens fruktan och hopp,
 När de ewiga tankar, i staldens bröst
 Som stjernor på himlen gå opp.

Stockholm, tryckt hos J. N. Ewalbt. 1824

© Stockholm, tryckt hos P. A. Norstedt & Söner

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

